

renes Beskyttelse, der var af den opfattelse, at dressur, fremvisning og transport af vilde dyr som f.eks. løver, tigre og bjørne var uforenelig med disse dyrs natur, jf. Folketingstidende 1961/62, tillæg A, sp. 638 (lovforslag L 115).

Dyreværnsudvalget har i den betænkning, der lå til grund for dyreværnsloven fra 1991, bl.a. anført, at afgrænsningen af, om et dyr er vildt i dyreværnslovens forstand, ikke bør drages ved, om der er tale om et rovdyr, men ved, om det vil være i overensstemmelse med dyrets natur at blive dresseret, fremvist og transporteret. På den baggrund antager udvalget, at ethvert dyr, der ikke sædvanligvis holdes som husdyr i Danmark, samt visse dyr, der holdes som husdyr i Danmark f.eks. ræve og hjorte, er omfattet af forbudet, jf. betænkning nr. 1154/1988 s. 102.

Justitsministeren kan i medfør af lovens § 17, stk. 4, meddele undtagelse fra forbudet mod at anvende vilde dyr i cirkus, varietéer og lignende virksomheder, hvis det er ubetænkeligt. Ved vurderingen af, om det vil være ubetænkeligt at dispensere fra forbudet, skal såvel hensynet til de pågældende dyrs velfærd som hensynet til sikkerhedsmæssige overvejelser i forhold til de ansattes og publikums sikkerhed inddrages.

Justitsministeriet har med assistance fra Det Veterinære Sundhedsråd udarbejdet vejledning nr. 178 af 15. november 1999 vedrørende ansøgninger om fremvisning af vilde dyr i cirkus mv. Som bilag til vejledningen er der optrykt tre lister, der skal betragtes som et vejledende udgangspunkt:

- En liste over dyrearter, der er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor dispensation til fremvisning i almindelighed ikke kan forventes (den såkaldte negativliste der omfatter bl.a. næsehorn, tapirer, flodheste, giraffer, sæler, hvaler, søkøer, løver, tigre, leoparder, geparder, bjørne mv.).
- En liste over dyrearter, der ikke er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor fremvisning derfor ikke kræver dispensation fra Justitsministeriet (den såkaldte positivliste der omfatter domesticerede dyr, som bl.a. tamme heste, hunde, katte, kaniner mv.).
- En liste over dyrearter, der er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor dispensation kræver en konkret vurdering (omfatter bl.a. elefanter, vilde heste (herunder zebraer), søløver, vilde fugle mv.).

Justitsministeriet anmoder efter fast praksis Rådet vedrørende hold af særlige dyr om en udtalelse i sager om dispensation fra forbudet mod anvendelse af vilde dyr i cirkusforestillinger mv., før ministeriet træffer afgørelse i sagen.

6.2. *Anbefalinger fra arbejdsgruppen om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.*

Justitsministeren nedsatte i marts 2007 en arbejdsgruppe, der blev anmodet om at foretage en gennemgang af de dyrevelfærdsmæssige aspekter, som knytter sig til hold og fremvisning af dyr i cirkus eller andre foretagender, der ikke er godkendt som zoologiske anlæg, og udarbejde forslag til regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

Arbejdsgruppen blev nedsat bl.a. på baggrund af en udtalelse af 21. juli 2003 fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr, hvor rådet foreslog, at der fremover ikke skulle gives dispensation fra dyreværnslovens forbud mod fremvisning af vilde dyrearter – som f.eks. elefanter og søløver – i cirkus.

Arbejdsgruppens rapport blev offentliggjort og sendt i høring den 3. november 2008.

6.2.1. *Hold og fremvisning af vilde dyr i cirkus*

Arbejdsgruppens drøftelse af spørgsmålet om hold og fremvisning af dyr i cirkus har ikke alene drejet sig om dyrevelfærd, men har bl.a. også berørt de etiske og sikkerhedsmæssige aspekter, der knytter sig til hold og fremvisning af vilde dyr i cirkus.

Tre af arbejdsgruppens medlemmer (medlemmerne udpeget efter indstilling fra Det Dyreetiske Råd, Rådet vedrørende hold af særlige dyr og Dyrenes Beskyttelse) finder ud fra principielle etiske betragtninger, at det er uacceptabelt at dressere og fremvise vilde dyr i cirkus. Der er dog i hele arbejdsgruppen enighed om, at hvis dyr, herunder vilde dyr, fremvises i cirkus, skal der fastsættes regler, der sikrer disse dyr en god velfærd.

Fem af arbejdsgruppens medlemmer (arbejdsgruppens formand, Justitsministeriets medlem samt medlemmerne udpeget efter indstilling fra Rigspolitiet, Cirkusdirektørforeningen og Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark) har ikke principielle indvendinger mod fremvisning af vilde dyr i cirkus, hvis det kan ske på en måde, der sikrer dyrene en acceptabel velfærd. Medlemmet udpeget efter indstilling fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har ikke fundet, at ministeriet bør udtale sig om, hvorvidt det ud fra etiske overvejelser er acceptabelt at fremvise vilde dyr i cirkus.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at der i forhold til hold af visse dyr er en nær sammenhæng mellem sikkerhedsmæssige og dyrevelfærdsmæssige overvejelser.

Dette gælder i forhold til elefanter, hvor det efter arbejdsgruppens opfattelse er afgørende, at dyrene kan opstaldes under forhold, der på en gang tilgodeser